

12. 3. 2019

Veďte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Přihlášení „dočasně“ zamítnuté pohledávky do insolvenčního řízení

Mnoho věřitelů stojí při zahájení insolvenčního řízení ohledně jejich dlužníka před složitou volbou, zda a jak uplatnit svou pohledávku. Pomineme-li skutečnost, že postup pro přihlášení pohledávky (vyplnění požadovaného formuláře a uvedení všech požadovaných údajů) není zrovna „user-friendly“ a mnohdy vyžaduje právní asistenci, stojí vždy věřitel před rizikem, že vůči nim bude uplatněna odpovědnost za přihlášenou pohledávku. Toto nebezpečí pak mnohdy věřitele donutí k tomu, že zvolí až příliš opatrný postup, který je v konečném důsledku připraví o možnost dosáhnout alespoň částečného uspokojení pohledávky.

Odpovědnost za přihlášenou pohledávku

Hlavním cílem tohoto článku není zabývat se odpovědností za přihlášenou pohledávku jako takovou, a proto postačí pouze v obecné rovině uvést, že věřiteli, který přihlásí do insolvenčního řízení pohledávku, která vůbec nebo z podstatné části neexistuje, hrozí, že žádné peníze z insolvence neobdrží a naopak je tam bude nucen hradit.

To jsou pochopitelně dosti závažné dopady, které nelze srovnávat například s neúspěchem při klasickém soudním řízení. V tom totiž věřiteli hrozí maximálně to, že protistraně nahradí náklady řízení a přijde o zaplacený soudní poplatek.

Právě zmiňovaná poměrně přísná odpovědnost za přihlášenou pohledávku **pak věřitele vede k tomu, že při uplatnění nároků v insolvenčním řízení postupují někdy až příliš opatrně**. Často tedy například raději nepřihlašují vyšší smluvní pokuty, u nichž se obávají, že nárok na jejich zaplacení bude zpochybněn. Ještě rizikovější mohou být dosud soudem nepřiznané nároky na náhradu škody, jejichž vymáhání je obecně velice komplikované.

Mališ Nevrkla Legal
Advokátní kancelář / Attorneys At Law

Přihlášení zamítnuté pohledávky

Velice specifickou situaci (nikoli však takovou, která by se nemohla opakovat) se pak v nedávané době zabýval Nejvyšší soud ČR v rozhodnutí ve věci 20 Cdo 2755/2018 ze dne 31. října 2018.

Zde byl věřitel v situaci, kdy svou pohledávku vymáhal soudně a **ještě před zahájením insolvenčního řízení byl jeho návrh pravomocně zamítnut**. V době, kdy běžela lhůta k přihlášení pohledávek, byl tedy návrh věřitele na přiznání pohledávky pravomocně zamítnut, což vedlo věřitele k tomu, že z opatrnosti pohledávku nepřihlásil. Následně ovšem došlo **na základě věřitelova dovolání ke zrušení původního rozhodnutí a část jeho pohledávky mu byla**

nakonec pravomocně přiznána.

Jejího zaplacení se pak věřitel domáhal až po skončení insolvenčního řízení (oddlužení), ovšem neúspěšně.

Nejvyšší soud s odkazem na dřívější judikaturu totiž konstatoval, že **se nedomnívá, že by povinnost věřitele svoji pohledávku do insolvenčního řízení řádně přihlásit měla odpadat tehdy, pakliže by o ní soudy v nalézacím řízení již pravomocně rozhodly.**

Dále pak s odkazem na dřívější rozhodovací praxi též doplnil, že insolvenční soud není vázán způsobem, jakým by měl v incidenčním sporu o pravost pohledávky postupovat a rozhodnout. Vedle možnosti zamítnout incidenční žalobu pouze na základě odkazu na pravomocně skončený výsledek sporu o její zaplacení **mohl totiž nepochybně rozhodnout i tak, že se řízení o určení pravosti pohledávky přerušuje** až do skončení řízení o dovolání, kterým bylo zamítavé rozhodnutí nalézacího soudu napadeno.

Dokonce ani **nevyloučil**, že by za předpokladu, že by pohledávka byla řádně a včas přihlášená – s poukazem na nový výsledek nalézacího řízení, soustředěný do nového (pravomocného) rozhodnutí vydaného nalézacím soudem poté, co soud dovolací předchozí zamítavá rozhodnutí zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení, **žalobce nedosáhl obnovy incidenčního sporu s tím, že tentokráte by již disponoval dokonce pohledávkou vykonatelnou.**

Konečně pak Nejvyšší soud označil obavy věřitele z možné odpovědnosti za přihlášenou pohledávku za nadbytečné, neboť insolvenční soud věřitele, který přihlásil neexistující pohledávku, toliko může (nemusí) postihnout. Navíc již bylo též judikováno, že **pouhé podání přihlášky pohledávky včetně dispozice s ní**, jakož ani podání žaloby o určení pravosti, pořadí či výše přihlášené popřené pohledávky, **není vyložitelné jako výkon práv spojených s nezjištěnou pohledávkou** ve smyslu § 180 IZ. Postup podle sankčního ustanovení o odpovědnosti za přihlášenou pohledávku proto nepřipadá za splnění daných okolností v úvahu.

Dle Nejvyššího soudu tedy nelze rezignovat na jakýkoli postup v insolvenčním řízení a vědomě se zbavit možnosti uspokojit svoji pohledávku v insolvenčním řízení poměrně vzhledem k ostatním věřitelům, i když byl již dříve návrh na přiznání pohledávky zamítnut. Pravidla, na nichž je insolvenční řízení založeno a která ukládají (zásadně) všem věřitelům pohledávek, aby je přihlásili ve lhůtách a způsobem k tomu určeným, nemohou být obcházena či opomíjena jen pouhým poukazem na předpokládaný neúspěch v takovém řízení.

Správný postup věřitele

Z výše uvedeného tedy jednoznačně vyplývá, že pokud měl věřitel snahu se své pohledávky i nadále domáhat, přestože byl návrh na její přiznání nejdříve zamítnut, měl ji přihlásit do insolvenčního řízení jako nevykonatelnou. Zní to sice možná poněkud nelogicky, ovšem tento krok je potřebný právě pro případ, že věřitel následně uspěje s mimořádným opravným prostředkem.

Případné riziko vzniku odpovědnosti za přihlášenou pohledávku lze pak eliminovat tím, že jinak bude věřitel v insolvenčním řízení v zásadě pasivní.

Takový postup lze ostatně doporučit všem věřitelům, kteří mají pochybnosti o tom, zda pohledávku z důvodu možného rozporování její existence vůbec přihlašovat. Zpravidla bude totiž vhodnější pohledávku přihlásit a jinak aktivitu nevyvíjet, než její vymáhání (přihlášení) rovnou vzdát, a připravit se tak „bez boje“ o možnost jejího alespoň částečného uspokojení.

JUDr. Jakub Celerýn
advokát

[Mališ Nevrkla Legal, advokátní kancelář](#)

Kováků 554/24
150 00 Praha 5

Tel.: 296 368 350

e-mail: law.office@mn-legal.eu

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)